

Bruksela, 4 października 2019 r.
(OR. en)

12795/19

ENV 827
DEVGEN 188
ECO 103
SAN 418
PECHE 429
AGRI 482
IND 247
CHIMIE 128
ENER 454
RECH 451
TRANS 469

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	8. program działań w zakresie środowiska – „Wspólnie odwracamy tendencje” – Konkluzje Rady

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie wyżej wymienionego 8. unijnego programu działań w zakresie środowiska – „Wspólnie odwracamy tendencje”, przyjęte przez Radę na jej 3716. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 4 października 2019 r.

8. program działań w zakresie środowiska – „Wspólnie odwracamy tendencje”

– Konkluzje Rady –

RADA UNII EUROPEJSKIEJ:

PRZYPOMINAJĄC, że od ponad 40 lat programy działań w zakresie środowiska (EAP), opracowywane z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, zapewniają UE ramy polityki w dziedzinie środowiska i klimatu, które to ramy przyczyniają się do realizacji celów w dziedzinie środowiska oraz do włączania kwestii środowiskowych do innych obszarów polityki unijnej;

PRZYPOMINAJĄC, że zgodnie z postanowieniami art. 192 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) UE przyjmuje EAP, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, w celu zapewnienia wytycznych strategicznych oraz przewidywalnych i skoordynowanych działań na rzecz europejskiej polityki w zakresie środowiska i zmiany klimatu;

PRZYWOŁUJĄC decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety”¹ (7. EAP), w której przedstawiono wizję na rok 2050, gdzie polityka w dziedzinie środowiska i zmiany klimatu jest siłą napędową zielonego wzrostu, zdrowej planety i poprawy dobrostanu człowieka;

PRZYWOŁUJĄC agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, cele zrównoważonego rozwoju oraz dokument Komisji Europejskiej otwierający debatę „W kierunku zrównoważonej Europy 2030”;

¹ Dz.U. L 354 z 28.12. 2013, s. 171.

PRZYWOŁUJĄC Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, porozumienie paryskie z grudnia 2015 r., komunikat Komisji pt. „Czysta planeta dla wszystkich” prezentujący strategiczną długoterminową wizję dla dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki UE do 2050 r. oraz sprawozdanie specjalne IPCC w sprawie globalnego ocieplenia o 1,5°C;

PRZYWOŁUJĄC ustalenia przedstawione w sprawozdaniu IPBES za 2019 r. pt. „Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services” („Globalne sprawozdanie z oceny w sprawie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych”), w którym zawarto ostrzeżenie, że stan przyrody na całym świecie pogarsza się z szybkością nigdy dotychczas nieobserwowaną w historii człowieka oraz że tempo wymierania gatunków przyspiesza, co poważnie wpływa na dobra i usługi dostarczane przez środowisko naturalne i ma poważne konsekwencje dla ludzi na całym świecie;

PRZYWOŁUJĄC Raport o stanie środowiska świata GEO-6, raport „Global Chemicals Outlook II”, raport „Global Resources Outlook 2019” oraz roczne sprawozdania Europejskiej Agencji Środowiska dotyczące wskaźników środowiskowych;

PRZYWOŁUJĄC nowy Program strategiczny na lata 2019–2024, przyjęty przez Radę Europejską w dniu 20 czerwca 2019 r., w którym podkreśla się pilną potrzebę budowania neutralnej klimatycznie, ekologicznej, sprawiedliwej i socjalnej Europy;

PRZYPOMINAJĄC o wyrażonym przez nowo wybraną przewodniczącą Komisji zamiarze przedstawienia Europejskiego Zielonego Ładu;

PRZYWOŁUJĄC rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie wdrożenia 7. unijnego programu działań w zakresie środowiska oraz opinię Komitetu Regionów pt. „W kierunku ósmego unijnego programu działań w zakresie środowiska (EAP)”;

PRZYPOMINAJĄC konkluzje Rady pt.:

- „Z myślą o sprawieniu, by do roku 2030 Unia stała się jeszcze bardziej zrównoważona”²;
- „Ku strategii na rzecz zrównoważonej unijnej polityki w zakresie substancji chemicznych”³;
- „Bardziej zamknięty obieg – przejście do zrównoważonego społeczeństwa”⁴;

² Dok. 8286/19.

³ Dok. 10713/19.

⁴ Dok. 12791/19.

1. **PODKREŚLA**, że właściwie funkcjonujące ekosystemy i świadczone przez nie usługi stanowią fundament sprawiedliwego, zdrowego i dostatniego społeczeństwa oraz **WSKAZUJE** na pilną potrzebę podjęcia działań, gdyż zostało przekroczonych kilka poziomów krytycznych dla planety, a zmiana klimatu, zanieczyszczenie, utrata bioróżnorodności oraz rosnące zapotrzebowanie na zasoby naturalne zagrażają dobrobytowi i perspektywom obecnie żyjących i przyszłych pokoleń; **KŁADZIE NACISK** na fakt, że niepodejmowanie natychmiastowych działań powoduje wysokie koszty dla środowiska, zdrowia ludzi, dobrobytu i gospodarki; **PRZYPOMINA**, że Unia jest zdecydowana zapewniać wysoki poziom ochrony środowiska i zdrowia obywateli, poprawiać jakość środowiska oraz przeciwdziałać zmianie klimatu;

Ocena 7. programu działań w zakresie środowiska

2. **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** sporządzone przez Komisję sprawozdanie z oceny 7. EAP;
3. **PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI** najważniejsze ustalenia zawarte w sprawozdaniu Komisji, zgodnie z którym wizja na rok 2050 oraz trzy priorytety tematyczne⁵ nie tracą aktualności; **JEST** jednak **BARDZO ZANIEPOKOJONA** tym, że utrzymują się istotne wyzwania w dziedzinie polityki w zakresie środowiska i zmiany klimatu;
4. **ODNOTOWUJE** fakt, że podczas oceny ustalono, iż poczyniono pewne postępy w osiągnięciu celów określonych w 7. EAP oraz że najmniejsze postępy odnotowano w odniesieniu do działań związanych z kapitałem naturalnym, środowiskiem i zdrowiem, wdrażaniem i włączaniem kwestii środowiskowych do innych obszarów polityki;

⁵ Ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii; przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną; oraz ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu.

5. ZGADZA SIĘ z jednym z ustaleń zawartych w ocenie, że 7. EAP wnosi istotną wartość dodaną w politykę w zakresie środowiska i zmiany klimatu; w związku z tym WSKAZUJE, że 7. EAP określa solidną strategię, tworzy silne i spójne powiązania ze strategiami krajowymi, przyczynia się do bardziej przewidywalnych, szybszych i lepiej skoordynowanych działań w dziedzinie polityki w zakresie środowiska i zmiany klimatu, a także umożliwia UE przemawianie jednym głosem w międzynarodowych negocjacjach w sprawie środowiska;
6. PRZYPOMINA, że 7. EAP będzie realizowany do 31 grudnia 2020 r.; WZYWA Komisję i państwa członkowskie do wzmożenia wysiłków w celu zakończenia działań służących realizacji celów priorytetowych, w szczególności dotyczących kapitału naturalnego, różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, zdrowia, zanieczyszczenia powietrza, jakości wody, niebezpiecznych chemikaliów oraz inwestycji; WZYWA Komisję do niezwłocznego przedstawienia – w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i instytucjami Unii – unijnej strategii na rzecz nietoksycznego środowiska zgodnej z 7. EAP i konkluzjami Rady pt. „Ku strategii na rzecz zrównoważonej unijnej polityki w zakresie substancji chemicznych”, w której w pełni zajmie się substancjami zaburzającymi funkcjonowanie układu hormonalnego, połączonym oddziaływaniem chemikaliów oraz kwestiami nanomateriałów;

8. program działań w zakresie środowiska

7. WZYWA Komisję do przedstawienia najpóźniej na początku roku 2020 ambitnej i konkretnej propozycji dotyczącej 8. EAP na lata 2021–2030, by uniknąć luki między 7. a 8. EAP zgodnie z wymogami art. 4 decyzji w sprawie 7. EAP; oraz PODKREŚLA, że 8. EAP powinien mieć na względzie najnowsze odkrycia naukowe i stan wiedzy oraz opierać się na ustaleniach zawartych w sprawozdaniu z oceny 7. EAP, w tym na sprawozdaniu „Środowisko Europy – stan i prognozy” (SOER 2020), z uwzględnieniem różnorodności sytuacji w poszczególnych regionach Unii i art. 191 ust. 3 TFUE;

8. w związku z tym WZYWA Komisję do potwierdzenia lub wskazania wspólnych celów priorytetowych dla działań strategicznych w ramach 8. EAP, w ramach kontynuacji opisanej w 7. EAP wizji na rok 2050, przy zdecydowanym skupieniu się także na osiągnięciu konkretnych rezultatów jak najszybciej, a najpóźniej do roku 2030, tak by 8. EAP stanowił środowiskowy filar wdrażania Agendy 2030 w UE; dlatego też PODKREŚLA, że należy pilnie przyspieszyć wdrażanie Agendy 2030 zarówno w wymiarze światowym, jak i wewnętrznym, uznając je za jedno z nadrzędnych priorytetów UE, tak aby przynieść korzyści obywatelom Unii i utrzymać jej wiarygodność w Europie i na całym świecie;
9. ZACHĘCA Komisję do włączenia do 8. EAP ściśle określonego mechanizmu monitorowania, by zagwarantować odpowiedzialność i realizację zobowiązań, oraz do określenia umożliwiających ocenę postępów jasnych wskaźników opartych na wynikach; ten mechanizm monitorowania powinien być oparty na istniejących mechanizmach sprawozdawczości i gromadzenia danych (takich jak przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska, europejski semestr, SOER, cele zrównoważonego rozwoju i inne), przy jednoczesnym unikaniu powielania działań i dodatkowych obciążeń administracyjnych dla państw członkowskich i innych organów sprawozdawczych; ponadto 8. EAP powinien przewidywać przegląd śródokresowy w roku 2024, by umożliwić podsumowanie postępów i rozwiązanie pojawiających się problemów środowiskowych;
10. UWAŻA, że 8. EAP powinien być adresowany do wszystkich zainteresowanych stron i lepiej uwzględniać różne poziomy zarządzania, wszystkie zainteresowane podmioty i nowe partnerstwa oraz zmiany w umowach międzynarodowych; WSKAZUJE, że 8. EAP musi zająć się zarządzaniem w dziedzinie środowiska, w tym takimi kwestiami jak przejrzystość, informowanie, uczestnictwo społeczne i dostęp do wymiaru sprawiedliwości; PODKREŚLA potrzebę poprawy wdrażania i egzekwowania prawodawstwa unijnego, lepszego informowania społeczeństwa i komunikowania się z nim oraz zwiększania świadomości społecznej; ODNOTOWUJE potrzebę ułatwienia wymiany wiedzy fachowej i najlepszych praktyk oraz wspierania władz w ich wysiłkach na rzecz wdrażania i egzekwowania prawodawstwa w dziedzinie środowiska;

11. WSKAZUJE na systemowy charakter stojących przed Europą wyzwań w zakresie klimatu i środowiska oraz na potrzebę opracowania pakietów środków politycznych, które w szerszy sposób podchodzą do perspektywy zrównoważoności, integrują trzy wymiary zrównoważonego rozwoju, w pełni wykorzystując możliwości dodatkowych korzyści i synergii między różnymi politykami w dziedzinie środowiska, w tym politykami dotyczącymi klimatu, przyrody i różnorodności biologicznej, jakości powietrza i środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia, zasobów wodnych i gospodarki o obiegu zamkniętym, a także uwzględniają wymiar środowiskowy, jak określono w dokumencie Komisji otwierającym debatę na temat celów zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem polityki w dziedzinie handlu, rolnictwa i żywności, leśnictwa, rybołówstwa, energetyki, górnictwa, przemysłu, ochrony cywilnej, budownictwa, infrastruktury, polityki cyfrowej, transportu i polityki w zakresie mobilności; **PODKREŚLA** potrzebę określenia priorytetowych działań na rzecz transformacji ekologicznej, która byłaby sprawiedliwa i lepiej włączałaby aspekty środowiskowe i klimatyczne w strukturę unijnych polityk społecznych, gospodarczych i finansowych;
12. **PODKREŚLA** znaczenie wzmocnienia finansowania polityk w dziedzinie środowiska oraz trwałego finansowania transformacji ekologicznej; WSKAZUJE na znaczenie odpowiedzialnych przedsiębiorstw włączających cele w zakresie środowiska do swoich biznesplanów; w tym kontekście **KŁADZIE NACISK** na potrzebę uruchamiania inwestycji prywatnych i publicznych w celu umożliwienia transformacji ekologicznej, potrzebę internalizacji zewnętrznych kosztów środowiskowych i społecznych w cenach rynkowych oraz potrzebę poniesienia dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska; **PODKREŚLA** **PONADTO** kluczową rolę programu „Horyzont Europa” w stymulowaniu innowacji i przełomowych technologii na rzecz transformacji ekologicznej; **POPIERA** dalsze wdrażanie Planu działania w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego, w szczególności ram ułatwiających zrównoważone inwestycje;

13. WSKAZUJE na znaczenie ochrony zdrowia naszych obywateli, ze szczególnym naciskiem na poprawę jakości powietrza, jakości wody oraz zapobieganie narażeniu na działanie wszelkich substancji potencjalnie niebezpiecznych, zwłaszcza substancji stanowiących bardzo duże zagrożenie (SVHC), które są wprowadzane do obrotu lub uwalniane do środowiska w Europie, lub minimalizowanie takiego narażenia;
14. KŁADZIE NACISK na potrzebę przyspieszenia transformacji w kierunku zasobooszczędnej, nietoksycznej, bezpiecznej i neutralnej dla klimatu gospodarki opartej na obiegu zamkniętym oraz stosującej wzorce bezpiecznej i zrównoważonej konsumpcji i produkcji, a także zapewnienia, by kształt unijnej polityki przemysłowej, handlowej, cyfrowej oraz polityki konkurencyjności również przyczyniał się do realizacji tego celu; PODKREŚLA w związku z tym znaczenie przejścia na nietoksyczne cykle materiałowe o obiegu zamkniętym, polegające na poprawie ekoprojektu produktów i maksymalizacji wykorzystania zrównoważonych, odnawialnych i wtórnych surowców, które są bezpieczne dla zdrowia ludzi i dla środowiska; oraz WZYWA Komisję, by przedstawiła nowy plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym i długoterminowe ramy strategiczne, w tym wspólną wizję gospodarki o obiegu zamkniętym;
15. WZYWA Komisję do zapewnienia spójności 8. EAP z celem porozumienia paryskiego zakładającym kontynuowanie działań na rzecz ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5°C oraz z przyszłą długoterminową strategią unijną dotyczącą gospodarki neutralnej dla klimatu;
16. WSKAZUJE na potrzebę podjęcia pilnych dodatkowych działań, by chronić i odtwarzać różnorodność biologiczną wśród organizmów lądowych, słodkowodnych i morskich oraz usługi ekosystemowe, a także propagować rozwiązania oparte na zasobach przyrody i nie ustawać w propagowaniu zrównoważonego gospodarowania glebami; oraz WZYWA Komisję do reagowania na wyzwania podkreślone w „Globalnym sprawozdaniu z oceny IPBES z 2019 r. w sprawie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych”, w tym na pięć głównych czynników powodujących utratę różnorodności biologicznej;

17. **PODKREŚLA** potrzebę włączenia do 8. EAP ambitnych, realistycznych i wymiernych celów w zakresie różnorodności biologicznej, aby zapewnić odpowiednie i spójne finansowanie na rzecz różnorodności biologicznej, kontynuować prace nad zestawem wskaźników, aby móc odpowiednio ocenić wyniki i przyczynić się do realizacji agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; **UZNAJE** potrzebę pełnej integracji i włączenia różnorodności biologicznej do polityk sektorowych, między innymi poprzez sektorowe plany działania uwzględniające czynniki powodujące utratę różnorodności biologicznej; **WZYWA** Komisję do dokonania przeglądu unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej z uwzględnieniem wyników Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej w 2020 r.;
18. **WSKAZUJE** na korzyści płynące z propagowania na świecie unijnych wartości i norm środowiskowych, nie tylko w celu obrony międzynarodowego ładu opartego na zasadach, ale również by zostać pionierem ekologicznej i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji gospodarczej, co pomoże UE tworzyć globalne standardy i czerpać korzyści z silnej przewagi konkurencyjnej; **KŁADZIE NACISK** na potrzebę ochrony europejskich standardów oraz zagwarantowania większej spójności polityki handlowej z unijnymi wartościami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, w tym z przeciwdziałaniem zmianie klimatu i utracie różnorodności biologicznej;
19. **KŁADZIE NACISK** na możliwości oferowane przez cyfryzację i nowe technologie, takie jak dane satelitarne, teledetekcja i sztuczna inteligencja; **ZACHEĆCA** Komisję do zajmowania się w sposób systematyczny możliwościami i potencjalnymi zagrożeniami i wyzwaniem związanymi z transformacją cyfrową; **PODKREŚLA** potrzebę poprawy gromadzenia, analizy i wykorzystywania danych oraz wykorzystania potencjału danych zagregowanych w celu uzyskania wyników, zwiększenia bazy wiedzy, wspierania ekoinnowacji oraz przekształcenia transformacji ekologicznej w szansę dzięki nowym modelom biznesowym, procesom, produktom i usługom; **ZACHEĆCA** Komisję i państwa członkowskie do poprawy dostępu do dotyczących środowiska danych oraz systemów informacyjnych i ich wykorzystywania, a także do propagowania najlepszych praktyk;

20. **PODKREŚLA** potrzebę zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, w tym młodzieży, sektora prywatnego i środowisk akademickich, w aktywny dialog przed przyjęciem 8. EAP i w okresie jego obowiązywania; **WSKAZUJE** na kluczową rolę miast we wdrażaniu EAP i stymulowaniu uczestnictwa społecznego.
-